

«Бекітемін»

Батыс Қазақстан инновациялық-
технологиялық университетінің
ректоры

Р. С. Габдуалиева

"2" _____ 2019 г.

САПА БОЙЫНША НҰСҚАУ

Орал 2019

МАЗМҰНЫ

1.	Қолдану саласы, мақсаттары мен принциптері	3
2.	Сапа жөніндегі басшылықтың мақсаттары мен қағидаттары	3
3.	Сапа кепілдік ету саясаты	3
4.	Бағдарламаларды әзірлеу және бекіту	4
5.	Студентке бағытталған оқыту және үлгерімді бағалау	4
6.	Қабылдау, оқу үлгерімі, тану және сертификаттау	5
7.	Оқытушылар құрамы	6
8.	Білім беру ресурстары және студенттерді қолдау жүйесі	6
9.	Ақпаратты басқару	7
10.	Қоғамды ақпараттандыру	7
11.	Бағдарламаларды тұрақты бақылау және мерзімді бағалау	8
12.	Сыртқы сапа кепілдігінің мерзімді рәсімдері	8

Батыс Қазақстан инновациялық-технологиялық университетінің бакалавриат және магистратура білім беру бағдарламаларына арналған сапа бойынша нұсқау сапаны қамтамасыз етудің ішкі жүйесін дамыту үшін әзірленген.

Құрастырған: оқу-әдістемелік жұмыс жөніндегі проректор, т.ғ.к., доцент Ерназаров Ж.Т.

БАТЫС ҚАЗАҚСТАН ИННОВАЦИЯЛЫҚ-ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ САПА БОЙЫНША НҰСҚАУЫ

1. Қолдану саласы, мақсаттары мен қағидаттары

Сапа бойынша нұсқау білім беру ортасын және ғылыми зерттеулермен және инновациялармен тұрақты байланысты қоса алғанда, ЖОО-да оқу және оқыту сапасына кепілдік беру мақсатында әзірленді. Университет ғылыми зерттеулер мен басқару сапасын қамтамасыз ету және жетілдіру үшін сапас саласындағы саясат пен рәсімдерді енгізуде.

БҚИТУ-да білім беру студенттердің бойында белсенді азаматтық ұстанымды тәрбиелеу, жұмысқа орналасуға көмек көрсету, тұлғалық өсуді қолдау, қазіргі заманғы білім базасын қалыптастыру, ғылыми зерттеулер мен инновациялық қызметті ынталандыру міндеттерін атқарады.

БҚИТУ-да сапа кепілдігі, яғни сапаны қамтамасыз ету және жетілдіру қызметі мониторинг, есептілік ұсыну, нәтижелерді талдау және ЖОО жұмысының тиімділігін арттыру бойынша шаралар қабылдау арқылы жүзеге асырылады.

Мәлімделген мақсаттарға қол жеткізу сенімді қалыптастыруға ықпал етеді және университеттің тұрақты дамуының кепілі болып табылады.

2. Сапа бойынша нұсқаудың мақсаттары мен қағидаттары

БҚИТУ сапа жөніндегі нұсқаулықтың мынадай мақсаттары бар:

- білім беру мен оқыту сапасына кепілдік беру жүйесінің жалпы құрылымын анықтайды;
- білім беру кеңістігінде жоғары білім сапасын жетілдіруге кепілдік береді;
- өзара сенімді қолдайды және ЖОО-ның Қазақстан Республикасы мен әлемде танылуына жәрдемдеседі.

БҚИТУ сапасы жөніндегі нұсқау мынадай қағидаттарға негізделген:

- университетте берілген білім сапасына және оның кепілдігіне жауап береді;
- ЖОО сапасының кепілдігі еуропалық жоғары білім кеңістігі (ESG) стандарттарының талаптарына сәйкес келеді;
- сапа кепілдігі сапа мәдениетін дамытуды қолдайды;
- сапа кепілдігі студенттер мен қоғамның қажеттіліктері мен үміттерін ескереді.

3. Сапа кепілдігі саясаты

БҚИТУ ЖОО-ның стратегиялық менеджментімен байланысты институционалдық көрініс пен стратегияны көрсететін сапа кепілдігінің жарияланған саясатына ие. Ішкі стейкхолдерлер бұл саясатты сыртқы стейкхолдерлерді тарта отырып, тиісті құрылымдар мен процестер арқылы әзірлеп, енгізеді.

Саясат пен рәсімдер жоғары оқу орнының сапа кепілдігінің қисынды құрылған және дәйекті жүйесінің негізі болып табылады. Жүйе тұрақты жетілдіру циклын білдіреді және ЖОО есептерінде көрсетіледі. Стейкхолдерлер ЖОО-ның барлық деңгейлеріндегі сапаны қамтамасыз ету үшін өздеріне жауапкершілікті алу сапа мәдениетін дамытады. Саясат пен рәсімдер ресми бекітілген және көпшілікке қол жетімді.

Сапа кепілдігінің саясаты ғылыми зерттеулер, оқыту және тәрбиелеу арасындағы байланысты көрсетеді және ЖОО жұмыс істейтін ұлттық контекстті де, сондай-ақ ЖОО ішіндегі контекстті де ескереді.

Кепілдік саясаты қолдайды:

- сапа кепілдігі жүйесін ұйымдастыру;
- сапа кепілдігі бойынша өз міндеттерін орындайтын кафедралар, бөлімшелер, ЖОО басшылығы, қызметкерлер мен студенттер;
- академиялық бедел мен еркіндікті қамтамасыз ететін процестер;
- кез келген түрдегі төзбеушілікті және студенттер мен оқытушыларды кемсітуді болдырмайтын процестер;
- сапа кепілдігіне сыртқы стейкхолдерлердің қатысуы.

Саясат университеттің барлық бөлімшелерінің қатысуын көздейтін ішкі сапа кепілдігінің әртүрлі процестері мен процедуралары арқылы практикалық қызметте жүзеге асырылады.

4. Бағдарламаларды әзірлеу және бекіту

БҚИТУ білім беру бағдарламаларын жасау және бекіту үшін рәсімдер әзірледі. Бағдарламалар миссия мен мәлімделген мақсаттарды ескере отырып әзірленді. Бағдарламаларды игеру нәтижесінде алынған біліктіліктер нақты анықталған, түсіндірілген және жоғары білім берудегі ұлттық біліктілік құрылымының белгілі бір деңгейіне сәйкес келеді.

Білім беру бағдарламаларын жүзеге асыру университеттің негізгі миссиясы болып табылады. Білім беру бағдарламалары студенттердің академиялық білім алуына және олардың жеке дамуына бағытталған және болашақ мансабында қолдануға болатын қажетті іскерлік пен дағдыларды алуға бағытталған.

БҚИТУ өз бағдарламаларын әзірлеу кезінде мыналарды қамтамасыз етеді:

- институционалдық стратегия бағдарламаларының мақсаттарының сәйкестігі және оқытудың айқын белгіленген, күтілетін нәтижелерінің болуы;
- бағдарламаны әзірлеуге студенттердің қатысуы;
- сыртқы сараптамалар жүргізу және анықтамалық-ақпараттық ресурстардың болуы;
- бағдарламаны меңгеру барысында студенттің үнемі алға жылжуы, тұлғалық өсуі және дамуы;
- дәл белгілі бір жүктемені студенттер;
- өндірістік тәжірибеден өту үшін орын ұсыну.

5. Студентке бағытталған оқыту және үлгерімді бағалау

БҚИТУ білім беру бағдарламаларын іске асыру кезінде студентке бағытталған оқытуды енгізуді қамтамасыз етеді. Ол үшін студенттерді білім беру процесін бірлесіп құруда белсенді рөлге ынталандыратын әдістер қолданылады.

Студентке бағытталған оқыту студенттердің мотивациясын, өзін-өзі көрсетуі мен оқу процесіне қатысуын арттыруда маңызды рөл атқарады. Студентке бағытталған оқытуды енгізу үшін кафедралар білім беру бағдарламаларын әзірлеу мен оқыту нәтижелерін бағалауға жүйелі тәсілдерді әзірлейді.

Студентке бағытталған оқыту принципін жүзеге асыра отырып, университет мыналарды қамтамасыз етеді:

- студенттердің әртүрлі топтарына және олардың қажеттіліктеріне назар аудару, икемді оқу траекторияларын ұсыну;
- оқытудың әртүрлі формаларын қолдану;
- әртүрлі педагогикалық әдістерді икемді қолдану;
- педагогикалық әдістерді түзетуді бағалау үшін қолданылатын әдістер мен тәсілдер туралы тұрақты кері байланыс;

- оқытушы тарапынан тиісті басшылық пен көмек көрсету кезінде білім алушының дербестігін қолдау;
 - оқытушы мен студенттің өзара құрметін нығайту;
 - студенттердің шағымдарына ден қою рәсімдерінің болуы.
- Бағалау үшін сапа кепілдігінің рәсімдері мыналарды көздейді:
- бағалаушы тұлғалар студенттердің білімін тексеру және тестілеу әдістерін меңгерген және осы салада біліктіліктерін арттырады;
 - бағалау критерийлері мен әдістері алдын-ала жарияланады;
 - бағалау студенттің жоспарланған оқу нәтижесіне қол жеткізу деңгейін көрсетеді;
 - студент кері байланыс алады және қажет болған жағдайда оқу процесі бойынша кеңестер алады;
 - емтихандар әр түрлі формада өткізіледі;
 - бағалау ережелері жеңілдететін жағдайларды есепке алуды қамтиды;
 - бағалау белгіленген ережелерге сәйкес барлық студенттерге қатысты дәйекті және объективті түрде жүргізіледі;
 - апелляцияның ресми рәсімі қарастырылған.

6. Қабылдау, оқу үлгерімі, тану және сертификаттау

БҚИТУ студенттердің «өмірлік циклінің» барлық кезеңдерін, яғни қабылдау, үлгерім, тану және сертификаттауды реттейтін әзірленген, бекітілген, жарияланған және дәйекті түрде қолданылатын ережелерге ие. Қағидалар студенттердің, бағдарламалар мен жүйелердің мүдделерін сақтай отырып, академиялық мансаптың дамуын қамтамасыз етеді.

Студенттердің академиялық ұтқырлығы кезінде қабылдау, бағалау, тану және бітіру рәсімдері де маңызды рөл атқарады.

Студенттерді қабылдау саясаты барлық процестер мен критерийлердің дәйектілігі мен ашықтығын қамтамасыз етуге бағытталған.

Студенттерді бастамашылық ету процесі оқу орнымен және бағдарламамен танысуды қамтиды.

Жоғары оқу орны студенттердің академиялық жетістіктері туралы ақпаратты жинау және мониторингілеу және кейінгі іс-қимылдарды әзірлеу.

Университеттің саясаты жоғары білім беру, оқу кезеңдері мен алдыңғы білім беру, соның ішінде бейресми білім беру біліктіліктерін объективті тануға бағытталған және студенттердің сәтті оқуы мен академиялық ұтқырлықты қамтамасыз етуге бағытталған.

Тиісті тану рәсімдеріне кепілдік беру үшін, БҚИТУ:

- білім беру мекемесінің іс-әрекеттерінің Лиссабон тану туралы конвенциясына сәйкестігін қамтамасыз етеді;;

- елдегі біліктілікті салыстырмалы түрде тануды қамтамасыз ету мақсатында басқа білім беру мекемелерімен және ENIC/NARIC ұлттық орталықтарымен ынтымақтасады.

Оқу қорытындысы бойынша БҚМУ студенттерді алған біліктілігін растайтын құжаттармен, соның ішінде қол жеткізген оқу нәтижелерімен, сондай-ақ алған білімінің мәнмәтінімен, мазмұнымен, мәртебесімен қамтамасыз етеді.

7. Оқытушылар құрамы

БҚИТУ-да барлық профессорлық-оқытушылық құрамды жалдау, олардың кәсіби өсуі мен дамуы үшін бейтарап және ашық рәсімдер жұмыс істейді, олар оқытушылардың құзыреттілігіне кепілдік беруге мүмкіндік береді.

Оқытушының рөлі жоғары сапалы білім алуға және білім, білік пен дағдыларды игеруге бағытталған, оқу нәтижелеріне міндетті түрде бағытталған студентке бағытталған тәсілді іске асыруда басты рөл атқарады.

Университет өз қызметкерлерін даярлау сапасына және тиімді жұмыс істеу үшін қолайлы жағдайлар жасауға жауапты.

БҚИТУ ЖОО-ның оқытушылар құрамын қалыптастырудың аса маңызды қағидаттарын практикада іске асырады:

- қызметкерлерді жұмысқа қабылдау, лауазымға тағайындау, қызмет бойынша жоғарылату, жұмыстан босатудың әзірленген және бекітілген нақты, ашық және объективті критерийлері бар;

- профессор-оқытушылар құрамының жұмысын бағалау, оның ішінде әріптестер мен студенттерге сауалнама жүргізу нәтижелері бойынша олардың мансаптық өсуі мен кәсіби дамуына мүмкіндік береді;

- оқу мен ғылыми зерттеулер арасындағы байланысты нығайту үшін ғылыми-зерттеу қызметін қолдауды қамтамасыз етеді;

- оқытудың инновациялық әдістерін енгізу және озық технологияларды пайдалану үшін жағдай жасайды.

8. Білім беру ресурстары және студенттерді қолдау жүйесі

БҚИТУ жеткілікті, қолжетімді және мақсаттарға сәйкес оқу ресурстары мен студенттерді қолдау қызметтерінің болуына кепілдік береді.

Оқу барысында студенттер білім беру ресурстарымен, материалдық ресурстармен - кітапханалармен, компьютерлермен және т.б., адами ресурстармен - тәлімгерлермен, эдвайзерлермен және басқа да консультанттармен қамтамасыз етіледі. Қолдау қызметтерінің қызметі білім беру жүйесі ішінде (білім беру траекториялары), сондай-ақ жоғары білім берудің әртүрлі жүйелері арасында (академиялық ұтқырлық) студенттердің ұтқырлығын ынталандыруға бағытталған.

БҚИТУ қолдау қызметінің білім беру ресурстарын бөлу, жоспарлау және қамтамасыз ету кезінде студенттерге бағытталған оқыту қағидаты негізінде әрекет етеді және студенттердің әртүрлі топтарының (ересектер, жұмыс істейтіндер, шетелдік студенттер, сондай-ақ мүмкіндігі шектеулі студенттер) қажеттіліктерін ескереді.

Әкімшілік пен мамандандырылған бөлімшелер қызметкерлерінің кәсіби деңгейі және олардың біліктілігін арттыру қолдау қызметтерінің нәтижелі жұмыс істеуінің, оның ішінде білім алушыларға қосымша қызметтер көрсетудің кепілі болып табылады.

9. Ақпаратты басқару

БҚИТУ өз бағдарламаларын және өз қызметінің басқа да бағыттарын тиімді басқару үшін тиісті ақпаратты жинайды, талдайды және пайдаланады.

Сенімді ақпарат - бұл тиімділікті бағалау және даму міндеттерін анықтау көзі, университеттің шешім қабылдауы үшін қажетті шарт.

БҚИТУ өзінің бағдарламалары мен қызметі туралы ақпаратты жинау және талдау үшін рәсімдер әзірледі және алынған мәліметтерді сапа кепілдігінің ішкі жүйесінің жұмысында пайдаланады.

БҚИТУ шешімдер қабылдау үшін негізгі ақпарат:

- студенттер контингенті туралы мәліметтер;
- студенттердің үлгерімі, жетістіктері;
- студенттердің бағдарламаларды жүзеге асыруға қанағаттанушылығы;

- білім беру ресурстары мен студенттерді қолдау қызметтерінің қолжетімділігі;
- түлектерді жұмысқа орналастыру;
- ЖОО қызметінің негізгі көрсеткіштері.

Университетте ақпарат жинаудың әртүрлі әдістері қолданылады. Студенттер, оқытушылар мен қызметкерлер ақпаратты жинауға және талдауға, нәтижелерді жоспарлауға қатысады.

10. Қоғамды ақпараттандыру

ЖОО қызметі туралы ақпарат талапкерлер мен студенттер үшін де, сонымен қатар түлектер, басқа да стейкхолдерлер мен қалың жұртшылық үшін де қажет.

БҚИТУ жүзеге асырылатын бағдарламалары, білім беру бағдарламалары бойынша күтілетін оқу нәтижелері, берілетін біліктілік, оқыту, бағалау рәсімдері мен студенттерге берілетін оқу мүмкіндіктері туралы ақпаратты, сондай-ақ түлектерді жұмысқа орналастыру мүмкіндіктері туралы ақпаратты қоса алғанда, өз қызметі туралы анық, дәл, объективті, өзекті және қолжетімді ақпаратты жариялайды және ұсынады.

11. Бағдарламаларды тұрақты бақылау және мерзімді бағалау

БҚИТУ ЖОО миссиясының орындалуына және студенттер мен қоғамның қажеттіліктеріне сәйкестікке кепілдік беру үшін бағдарламаларға мониторинг және мерзімді бағалау жүргізеді.

Мониторингтің мақсаты білім беру бағдарламаларын үздіксіз жетілдіру болып табылады. Мерзімді бағалау қорытындылары бойынша студенттер үшін қолайлы оқу ортасын құру үшін білім беру бағдарламаларын қайта қарау жүзеге асырылады.

Мерзімді бағалау қамтиды:

- оқытудың өзектілігін қамтамасыз ету үшін нақты пәндер бойынша ғылымның соңғы жетістіктері тұрғысынан бағдарламалардың мазмұны;
- қоғамның өзгеретін қажеттіліктері;
- студенттердің жүктемесі, үлгерімі, жұмысқа орналасуы;
- студенттерді бағалау рәсімдерінің тиімділігі;
- студенттердің оқуға деген үміттері, қажеттіліктері мен қанағаттанушылығы;
- білім беру ортасы, қолдау қызметтері және олардың бағдарлама максаттарына сәйкестігі.

Бағдарламалар студенттер мен басқа да стейкхолдерлерді міндетті түрде тарта отырып, тұрақты бағалаудан өтеді және қайта қаралады.

12. Сыртқы сапа кепілдігінің мерзімді рәсімдері

БҚИТУ тұрақты негізде еуропалық стандарттар мен ұсынымдарға сәйкес сапа кепілдігінің сыртқы рәсімдерінен өтеді. Сапаны сыртқы бағалау білім беру бағдарламасы, кафедра, деканат, университет сияқты әртүрлі нысандарда және әртүрлі деңгейлерде жүзеге асырылады.

Сапа кепілдігінің сыртқы рәсімдері әртүрлі нысандарда сапа кепілдігінің университетішілік процестерінің тиімділігін бағалауға мүмкіндік береді. Сыртқы бағалау қорытындылары мен ұсынымдар университет үшін жана мүмкіндіктерді дамыту мен іске асырудың катализаторлары болып табылады.

Сыртқы бағалау қорытындылары қоғамды қызмет сапасы туралы ақпараттандырудың маңызды көзі болып табылады.

Сыртқы сапа кепілдігі процедуралары - бұл белгілі бір кезеңділікпен жүзеге асырылатын үздіксіз процесс, ол өзін-өзі бағалау туралы есепті дайындауды, сыртқы шолуды алуды және ұсыныстарды орындауды қамтиды.

БҚИТУ жалпы сапаға сыртқы кепілдік беру рәсімдері университеттің институционалдық прогресінің құралы және айғағы болуға ұмтылады.

Сілтемелер

1. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Қазақстан Республикасының Заңы (өзгерістермен және толықтырулармен).

2. Еуропалық жоғары білім кеңістігіндегі сапа кепілдігіне арналған стандарттар мен ұсыныстар (ESG).